

SZERKESZTŐSÉG TELEFON 1-77
Éjszakai telefon (nyomda) 2-02
KIADÓHIVATAL TELEFON: 9-77
Str. Baron L. P.
ELCFIZETÉSI ÁR
Egész évre
Félévre
Három hónapra
Egy hónapra
X (vnylyam) 8. sz. m. 29. sz.
1929 Április 5 Péntek
• 1929 év II. Adár 24 •

Ara 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Kolozsváron hirdetések a

Rudolf Mosse S. A.
Str. Reg. Maria No. 36. Tel. 4-13

és a

LLOYD EXPRESS
Str. Gola No. 20. Telefon 14-55

hirdetési irodák vesznek fel

A pap kancellár bukása

A hüvös pillantás, hideg papi ember, aki sokatlanul érdeklődött politikai karrieri futott meg a modern Ausztria keleti között, beadta lemondását. Seipel kancellár minden alkalmazkodó képessége mellett is, amely a diplomatikus tehetséggel felszerelt egyházi férfiakat jellemzi. Ausztria haladó gondolkodású, progresszív elemeiben nem tudott komolyabb szimpatiaikat szerezni. És ez érthető is, mert személye a köztársasági Ausztriában a régi aulikus udvari körök levegőjét árasztotta maga körül s mindenki tudta róla, hogy demokratikus gesztusai nem őszinteségből, hanem nagyon is nehezen rejtgetett, retrográd megfontolásokról fakadnak.

Ha áll — és nagyon valószínű, hogy áll a tétel, — hogy a keresztény szocializmus a legszélsőségesebb reakció álarca, úgy Seipel kancellár ezt az álarcot tökéletes eleganciával viselte. Ez az elegancia tette lehetővé, hogy az a robbanásig feszült atmoszféra, mely Ausztria politikai életében mindmáig kísértett és kísért, mindezeidig nem vezetett katasztrófális kibontakozáshoz. Utóbbi időben azonban már a Seipel eleganciája sem tudta paralizálni azokat a forradalmi jelenségeket, melyek a nacionalista Heimwehr és a szocialista Schutzbund között véres leszámlásra érték meg s szinte nap-nap után vártuk a jelentést, mely arról számol be, hogy a Heimwehr és a Schutzbund között barrikádarcokra kerül a sor.

Minden valószínűség szerint Seipel kancellár nem akarta vállalni a végső-kig feszült helyzet tragikus kirobbanásával járó kockázatot és ez kényszerítette a lemondásra. Seipel kancellár a maga hüvös józanságával nem merete kockára tenni pártja uralmát, mely relatív virulását jórészt a szocialisták türelmének köszönheti, akik annak ellenére, hogy az osztrák nemzetgyűlés legnagyobb pártját alkotják, nem léptek be a kormányba. A legutóbb kitört fémipari sztrájk is rendkívül feszültté tette az osztrák politikai helyzetet s az általános sztrájk rémével fenyegetett. E rém elől csak diplomáciával lehetett kitérni és ime Seipel kancellár jó diplomatiának bizonyult. Lemondásával a nehézfeszültségű politikai légkör megnyihült és az utban lévő tárgyalások fogják megmutatni, hogy a helyzet mennyiben menthető még a kicsi Ausztriában, illetőleg van-e még lehetőség arra, hogy a keresztényszocialisták és a szocialisták a béke érdekében együtt haladhassanak a megkezdett konszolidáció útján.

Tunney nagy jövője

A jövőtlennek látszó Európában még is felvillant egy reménysugár: Tunney boxbajnok urnak nagy jövőt jósolnak a torreadori pályán. Egy letűnt világban rendszerint azoknak jósoltak nagy jövőt, akiknek szellemi és erkölcsi fejlettségük emelkedett testi fejlettségük felé; jelen korszakunk azonban ezen a téren is forradalmat csinált: a boxbajnokokat és a torreadorokat emeli a nagy stílii karrierok horizontjára. Tanácsolni merném az összes ambiciózus szülőknak

hogy gyermekeik bicepszeit előnyben részesítsék netáni szellemi fejlettségükkel szemben, mert napjainkban ez az egyetlen fejlettség, mely aranyat és dicsőséget hozhat. A minőség helyét szerzi a világon elfoglalta a mennyiség kultusza s azok, akik az emberiséghez címzett, problematikus jelentőségű massza megváltásán törik a fejüket, sokkal jobban tennék, ha az oldalba-rugás, vagy hasbarugás művészetében képeznék ki magukat, avagy mint Tunney teszi, védtelen állatok ledőfésében élnek ki filozófiai elgondolásaikat.

Európában, a jelek szerint, semminek sincs jövője, legkevésbé az emberiségnek. Tulajdonképpen a politikai élet is boxmérkőzések szintere, ahol többé nem

ideálok és eszmék mérkőznek egymással hanem kivénhedt championok, akik a militarizmus, a diplomácia az imperalizmus szigonyaiival felszerelve dühítik a maguk alá gyűrt népeket, hogy kellő pillanatban oldalba döfjék őket. Svalahogyan találó is, hogy egyetemeket bezárják, Tunneynek nagy jövőt jósolnak. Ha Primó e Rivera őszinte volna, talán el is ismerné, hogy Tunney egy vele kongeniális szellem, aki bicepszei alatt hordja a marsallbotot s akit jól fejlett izomzata és emelkedett rugáskulturája révén a jelenleg divatos kormányzati tudományok championjává is nyugodtan ki lehetne nevezni.

Tulajdonképpen hálásnak kellene len-

nünk Tunneynek. Mert hiszen ő az egyetlen ember Európában, a diktátorokon és titkos oceanrepülőkön kívül, akiknek jövőjük van. Mert a dolgozó küzdő, becsületes embereknek, a gondolkodóknak és szépért lelkesülőknak kétségkívül nincs jövőjük. A mennyiség győzött a minőség fölött s a kor sőtélő örvénye fölött mint fekete szimbolum emelkedik fel Tunney alakja, szigonyával és a lábai elé leroskadó véres bikával. Az egyetemek kapuit bezárják, a dalok elhalkulnak, a sóhajok jajba fulladnak, de él a taps és a mob moraja, mely a győzedelmes bikaviador felé árad, aki a kornak nemcsak gyermeke, de egyetlen hőse is. (s. l.)

Alevra közlekedésügyi miniszter lemondólevele Maniu kezében van már

Vidrighin mérnök lesz a CFR új vezérigazgatója. A kormány az egész ország véleményét kikéri a közigazgatási reformhoz. Elkészült a dunai árterületek értékesítéséről szóló javaslat

(Bucuresti-Bukarest, április 4. Az Uj Kelet tudósítójától). Az „Adeverul” megbízható forrásból nyert értesülései alapján közli, hogy Maniunak már kezében van Alevra lemondása. Alevra egyelőre szabadságon van, annak lejártá val pedig nem tér vissza a kormányba. Alevra egyébként a saját lemondásán kívül Teodorescu CFR vezérigazgató lemondását is a miniszterelnök elé terjesztette és az „Adeverul” tudni véli, hogy a kormány végleg döntött, amennyiben Vidrighin postavezérigazgatót a CFR vezérigazgatójává nevezik ki, a postánál pedig utódja Pitulescu lesz.

A „Lupta” értesülése szerint Maniu husvétii pihenője alatt személyesen vette revízió alá a közigazgatási reformja vaslatot. E héten Mirto ismertetni fogja a sajtó előtt is a javaslat elveit. A tervezet szétosztása után Maniu miniszter elnök személyesen érintkezésbe fog lépni valamennyi pártvezérrel, mert az a szándéka, hogy az ország egész véleményének hozzájárulásával alakos sa meg a közigazgatás reformját.

Vajda belügyminiszter ma elrendelte a közigazgatási reformtervezet kinyomtatását. A tervezetet megküldik vala

menyi prefektusnak és képviselőnek s az összes érdekelt testületeknek, hogy hozzászólásaik és megjegyzéseik alapján kialakulhasson a végleges törvény javaslat.

A földművelésügyi minisztériumban már teljesen elkészült az árterületek értékesítéséről szóló törvényjavaslat. A javaslat részletesen foglalkozik az árterületek lecsapolásával, a halászat megszervezésével, a lecsapolt területek megmunkálásával és szindikátusok alakításával, amelyek állami támogatással működhetnek.

Sokáig fog elhuzódni az osztrák kormányválság megoldása

A keresztényszocialisták megkezdték az orientációt a többi pártok felé az együttműködés megteremtésére

Bécs, április 4. A lapok tegnap este 6 órákor különkiadásokban közölték a kormány lemondásának híret, amely mindenfelé óriási feltűnést keltett.

Politikai körökben tisztában voltak ugyan a Seipel-kormány nehézségeivel de a lemondás itt is váratlanul hatott. A politikai helyzet legfőbb nehézsége az agrárszövetség teljesíthetetlen követelése volt, melyek elkerülhetetlen vámbórubá sodorták volna Ausztriát Lengyelországgal sőt más élelmiszereket és gabonát exportáló országokkal is.

A kormány lemondása folytán a fémipari konfliktus ügyében is enyhülés várható.

Valószínűnek tartják, hogy a válság megoldása nem fog könnyen menni s az új kormány megalakításáig még sok

idő mulik el, különösen abban az esetben, ha az eddigi kormányzó-koalíció alakítaná meg az új kormányt.

Bécs, április 4. A keresztényszocialista parlamenti frakció ma délelőtt ülést tartott amelyen leszögezték, hogy a keresztényszocializmus a legnagyobb hállával tartozik a távozó kormánynak. A párt vezetői már a délután folyamán megkezdik az orientációt a többi pártoknál az együttműködés útjainak keresésére.

Bécs, április 4. Seipel kancellár ma minisztertanácsot hívott össze, amelyen kifejtette, hogy Ausztria a fejlődés útján van és a politikai élet képe előnyösen megváltozott. Az ország konszolidációja annyira előrehaladt már, hogy nagyobb megrázkódás nélkül el fogja

viselni a miniszterelnök személyében beálló változást. Seipel ezután megokolta, hogy miért van szándékában lemondani. Kijelentette a többek között, hogy az ő személyét tartják egyesek a továbbfejlődés gátolójának s ezért félre állani kíván, nehogy a fejlődésnek akadályozója legyen. Seipel bejelentése után több miniszter is hozzászólt a kérdéshez s a tanácskozás végén egyhangulag kialakult a vélemény, hogy Seipel lemondásával az egész kormány lemondásának be kell következnie.

Az osztrák politikai köröket váratlanul érte a kormány lemondása s az új kormány összetétele felől már megindultak a kombinációk. Sokan számolnak a nemzetgyűlés feloszlásával és új választások kiírásával is.

A szokások könyve (Szefer Minhagim)

A zsidó nép törvényei a gyakorlati élet minden megnyilvánulására kiterjednek, hogy azt szabályozzák. Mégis maradtak egyes apró bézagok, amelyeket maga a Talmud is figyelmen kívül hagyott. A zsidó életnek ezen nem fixozott momentumait aztán maga a gyakorlati élet szabályozta. Így keletkeztek az u. n. «minhag»-ok, szokások melyeknek végeredményben mégis csak valamelyik nagy zsidó tudós vetete meg az alapját; amelyek azonban annyira megfelelték a zsidóság karakterének, hogy azokat a zsidó nép teljesen a magáénak tekintette, még akkor is, hogyha a kötelező zsidó törvényekben nincs is nyomuk.

A minhagot tehát a gyakorlati zsidó élet szentesíti és ha az tradicionálisan kifejlődött, akkor azt senkinek sem szabad megszegnie. «Minhag Jisraél: Tóra hu.» A zsidó nép szokása: törvény.

Az ilyen rituális szokások összegyűjtését a XIV. században kezdték meg a zsidó tudósok. Ezen gyűjtemények között első helyet foglal el rabbi Ábrahám Klausner «Szefer Haminhagim» című műve.

A nagy tudású és világhírű Klausner rabbi Bécsben működött 1380 körül és műve oly tekintélynek örvendett, hogy azt a Sulchan Aruchnak 200 évvel később élt szerzője, saját munkájában, mint forrásműt felhasználta. A Szefer Haminhagim mindennek dacára csak egyszer jelent meg nyomtatásban, mégpedig 1559-ben a trienti püspökséghez tartozó Rivában (Tirol). A kiadás azonban oly gyatra, hogy az az érdekes és értékes könyvet csaknem hasznavehetetlenné tette. A kiadó, a nyomdász vagy a korrektor volt-e hanyag, lelkiismeretlen vagy tudatlan? Vagy a kiadásnak alapul szolgáló kézirat volt-e rendszertelen és inkorrekt? Ma már nehéz megállapítani. Tény, hogy a műnek alig van egy-egy sora, mely valamilyen szempontból javításra vagy kommentárra ne szorulna.

Ehrenreich Ch. L. dévai rabbi — aki eddigi jeles munkáival bebizonyította, hogy a középkori halachikus művek kritikai átdolgozásához kitűnően ért — vállalkozott arra, hogy ezen értékes műnek kritikai kiadását a cambridgei oxfordi és más könyvtárakban és muzeumokban levő kéziratok alapján eszközölje.

Az első, rivai kiadás már rég letűnt a könyvpiacról, azért Ehrenreich rabbi mindenek előtte megszerezte annak hű fotográfiáját, hogy ennek alapján a munkát megkezdje. De anyagiak hiányában nem volt képes a világgönyvtárakban fekvő kéziratok fotográfiáját is megszerezni. Míért is? Határozta, hogy a művet egyelőre az első kiadás alapján kópiaszertűen fogja kiadni.

Az Ehrenreich-féle kiadás csakugyan hűen adja vissza az első kiadás formáját, tipográfiai jellegzetességeivel, legjellegzetesebb széljegyzeteivel, ábráival és tömördek sajtóhibáival egyetemben.

1000 drb. szebbnél-szebb fiú és leánykaruha érkezett a
Néparuházba
Calea Regele Ferdinand 33.
Darabja 95 lei.

Ezzel felkelti a zsidó tudósok figyelmét a mű iránt és egyúttal alkalmas is ad nekik a mű kritikai megvilágítására, ami valószínűleg sikerülni is fog, mert a rengeteg rébusz szinte ingerelni fogja a talmudtudósokat a megfejtésre.

A bevezetésben Ehrenreich rabbi

már megkezdte értékes kritikai megjegyzéseinek közlését. Ugyancsak értékes megjegyzéseket találunk a mű elején a híres dr. Krauss Sámuel tanár és dr. Zimls C. J.-től, amivel a mű feldolgozása meg van kezdve de még korántsem befejezve. De bárki is fog résztvenni a szép de nem könnyű munkában: a főderem Ehrenreich rabbi ne véhez fog fűződni, aki azt megindította.

A tipográfiai szempontból is fölötte érdekes, szép kiállítású mű az «Ekar Hachaim» kiadóhivatalánál (Déva) 2 dollárért kapható.

Fleischer Lipót

Románia új ajánlatot tesz az optánkérdés rendezésére

Román-magyar intézetet alapítanak és az fizetné ki a kártérítési igényeket

(Bucuresti-Bukarest, április 4. Az Uj Kelet tud.) Neculcea Románia genfi meghatalmazott minisztere tegnap kiáltványon jelent meg Maniu miniszter elnöknek, akit informált a genfi diplomáciai helyzetről. Neculcea ma visszautazik székhelyére.

Altitóltag jól informált körökből a Lupta úgy értesül, hogy Láng-Rascanu Bécsben új javaslatot fog tenni és pedig, hogy

alakuljon egy román-magyar társaság, amelyben Románia egyes aranybányákkal és erdővel, a magyarok pedig a szükséges tőkével vennének részt.

A társaság megalakulása után Londonban 100 millió aranykorona kölcsönt vennének fel, amelyet a magyar optások között osztanának szét. A kölcsönt jelzálogilag, a társaság javai garantálnák, az amortizáció pedig 15 vagy 20

év alatt történne eg.

Ezen idő után a társaságot jkvidálnák a magyarok által adandó tőke pedig Romániának jutna Magyarországnak Romániával szemben leendő álló jóvátételi számlája javára.

Láng-Rascanu táviratozni fog a kormányhoz, hogy a magyarok elvileg elfogadják-e ezt a javaslatot és igenlő esetben megkapja a tárgyalások folytatásához szükséges instrukciókat.

Csak az általános adórevízió mentheti meg a kereskedelmet az anyagi összeomlástól

A kolozsvári Sfatul akciót indít az adótörvény gyökeres megváltoztatására. Poliikamentes választást követelnek a kereskedelmi kamaránál

(Cluj-Kolozsvár, április 4. Az Uj Kelet tud.) Tegnap este félkilenc órakor a Sfatul Negustoresc kolozsvári tagozata nagyfontosságú ülést tartott, amelynek napirendjén az ideai adókievetések kérdése szerepelt. A népes gyűlés résztvevői egész sereg panaszt és tiltakozást soroltak fel azon mód ellen ahogyan a kolozsvári kereskedőket megadóztatták. Valamennyi felszólaló megemlékezett abban, hogy a tulhajtott, elviselhetetlen adóterhek tönkreteszik a kereskedelmet, amelynek egész tőkéjét az adók emésztik fel.

Minden baj lefőbb forrását a kereskedők abban látják, hogy az adótörvény hiányos és a kincstár a törvény hiányosságát nem az adózók, hanem mindig a maga javára használja ki.

Mint hogy ezeknek a fogyatékosoknak a pótlása csakis új törvény révén érhető el, a kereskedők azt kívánják, hogy addig is a kormány rendelkezjen az adókievetések általános revízióját, ahogyan Déván ez meg is történt és ezt a revíziót olyan bizottság végezze, amelyben a kereskedők delegátusa is helyet foglal. Az adókievetések revízióján kívül a kereskedők kérik a pénzügyi minisztériumtól, hogy

a hátralékos adókat minden egyes kereskedő anyagi viszonyaihoz megállapított részletekben fizethesse, a folyó adót pedig ne előre és negyedévenként legyen köteles fizetni hanem minden külön kérésére nélkül havonként

Súlyos s szenvedelmes kifogások hangzottak el az adókievető bizottságok összeállítására és működésére ellen is. A gyűlés megállapította, hogy a város és az adózók delegátusai a legtöbb esetben egyáltalán nem állottak hivatásuk magaslátán. A bizottságok összetétele mindig olyan volt, hogy abban a kincstár érdekei predomináltak. Az állam delegátusa mellett ugyanis a városnak szintén volt egy képviselője, aki rendszerint egyáltalán nem ismerte az adózók vagyoni helyzetét, azonkívül pedig már hivatalból is inkább a kincstár felé huzott. Jellemző például, hogy

a város centrumában egy volt külvárosi kocsmáros képviselte a várost, viszont a Pata-uceai cigánysorban csupa intellektuelből álló bizottság dolgozott.

Még rosszabbul állott a helyzet az adózók képviseletében résztvevő bizottsági tagoknál. A Széchenyi-terem például egy sóffór képviselte a kereskedőket, a ki valósággal elősegítette és támogatta az amugyis magas adók felemelését. Egy másik adókerületben egy nyugalmazott mészáros foglalt helyet a bizottságban az adókievetők hivatalos kiküldöttjeként. Általában megállapítható, hogy az adózók érdekeinek védelmére kiküldött bizottsági tagok soha olyan gyengén nem szolgálták az adózók jogos érdekeit, mint ebben az évben, holott a válsággal küzdő kereskedelem és polgárság inkább könnyítést és nem 20-100 százalékos adóemelését várt.

Ezeknek a gyenge delegátusoknak tudható be, hogy az idén az adókievető bizottságok még kevésbé vették figyelembe az üzleti könyveket, mint máskor.

Tarthatatlan állapotnak találják a kereskedők a kincstári felelősek jelenlegi módját is. Ezeket a felelőseket rendszerint egy beosztott tisztviselő jelenti be utasítás szerint, akinek a kezében

már kész lista van azokról a kereskedőkről, akiknek az adóját meg fogja felelősen,

még mielőtt az elsőfokú adókirovás megtörtént. A kereskedők követelik, hogy a kincstári felelőseket ezentul olyan bizottság végezze, amely az adókirovásokban nem vett részt és ebben a bizottságban is képviseletet kapjanak a kereskedők. A felelőzés csakis az összes elsőfokú kirovások felülvizsgálása alapján történjék. Igen sok panasz hangzott el abban a tekintetben is, hogy az adókievetések ellen benyújtott felfolyamódásokat a tábla csak két-három év múlva, sokszor még később intézi el. Ennek állítólag az az oka, hogy

a felelőzéseket a pénzügyi hatóságok nem terjesztik fel idejében,

amiből súlyos károk hárannak a kereskedőkre.

Az összes panaszokat, sérelmeket és követeléseket a Sfatul memorandumban fogja a pénzügyminiszter elé terjeszteni egy delegáció útján, amelynek tagjai Tuffli Richard elnök, Romanovici Grigore főtitkár, Judovics Lázár és Konkoly István kereskedők lesznek.

Foglalkozott még a gyűlés a kereskedelmi kamarai választások kérdésével is. A választói névjegyzékek ellenőrzésére kiküldött két bizottság megállapította, hogy

a listák rosszak, mert sok kereskedő kimaradt, mások viszont minden jogcím nélkül kerültek be a listákba.

Tekintettel arra, hogy ebben a tekintetben csak szombat estig lehet felszólalással élni, a Sfatul választási bizottsága állandó permanenciában van, hogy a beérkező kifogásokat elintézhesse. A választások tekintetében a Sfatul elvben leszögezte, hogy a választásoknak a politikától teljesen menteseknek kell lenniük és arra kell törekedni, hogy az új vezetőség jelölőlistáján csakis a kereskedelem komoly reprezentánsai szerepeljenek.

— Nemzetközi rádiókongresszus Prágában. Prágából jelentik: A posta és táviratigazgatóságok kiküldöttjeinek részvétele mellett holnap kezdődik Prágában a nemzetközi rádiókongresszus, melynek feladatai közé tartozik a többek közt az állomások hullámhosszainak olyan megállapítása, hogy az interferencia zavaró jelensége a lehetőségig minimumra redukálódjék. A kongresszust a közlekedésügyi miniszter képviseletében a postavezérigazgató nyitja meg. három albizottságot alakítanak s a kongresszus tagjai a három albizottságban igyekeznek megoldáshoz juttatni a megoldást váró problémákat. Albizottságok: általános, műszaki és jogi. A kongresszus küldöttségét Masaryk elnök is fogadni fogja.

Ujra tüntettek Budapesten a munkanélküliek

Budapest, április 4. Ma délelőtt fél-tizenkettőkor mintegy ötven főből álló munkanélküli csoport tüntetni kezdett a nagykörut és a Rákóczi-ut kereszteződésénél, az Emke-kávéház előtt. A járőrökkel együtt pillanatok alatt hatalmas tömeggé verődött tüntetők szétszlatására autókön rendelték ki rendőrcsapatot és ugyanebben az időpontban

lovassrendőrök is érkeztek a rend helyreállítására. A kivonult karhatalmi közegek rövidesen helyreállították a rendet s néhány tüntetőt, kik a villamosok rendes közlekedését akadályozták és nagyon hangosan kiáltották a jel szót: „Kenyeret és munkát adjanak!” igazgatásra szólították fel.

Ujabb nagyarányú selyemcsempészést fedeztek fel Bukarestben

Pamutot vámoztattak el selyem helyett. A főtettes külföldre szökött, a vámiroda tulajdonosát letartóztatták és megbírságolták

(Bucaresti-Bukarest, április 4. Az Uj Kelet tud.) Bukarestben nagyarányú újabb selyemcsempészési ügyet fedeztek fel a hatóságok. A furfangos módon végrehajtott csempészés tettese Avram Sucher bukaresti textilkereskedő, aki a múlt hónap elején Párisba utazott és egy francia gyártól nagyobb tétel selymet rendelt. Az áru értékének a kereskedő csak egy részét fizette ki, míg másik részét az eladó cég utánvétellel kapta volna meg. A selymet Sucher három ládába csomagolta, amelyekre A. D. F. jelzést és 401, 402 és 403 sorszámkokat ragasztott. Ezután a kereskedő elment egy másik párisi céghez, ahol ugyanolyan súlyu pamutot rendelt és azt hasonlóképpen három ládába csomagoltatta. A hat egyforma ládát Sutz Constantin bukaresti vámirodájához irányította Sucher azzal a vámbevallással, hogy mind a hat ládában pamut van.

Március 23-án megrkezett a hat láda a bukaresti vámhoz és Sucher elment, hogy az árut elvámoltassa. Először a három láda pamutot vámoztatta el, amelyért 67 ezer lej importilletéket fizetett ki, de nem a felnyitott ládákat, hanem a három láda selymet szállította el a vámtól, anélkül, hogy a selymet terhelő utánvételi összeget kifizette volna. Ez pattantotta ki azután a visszaélést, mert a párisi gyár megreklamálta a ki nem fizetett 555 kilogram selyem árát. A reklamáció alapján a vámbírók erélyes nyomozást vezettek be, amiről azonban a kereskedő tudomást szerzett és külföldre szökött, de előzőleg az árut úgy elrejtette, hogy a házkutatás során mindössze 25 kiló selymet találtak. A hatóságok erre Sutz Constantint tartóztatták le és miután a vám nélkül be-csempészett selyem értéke körülbelül másfélmillió lejre tehető a vámirodát hatmillió lejes vámbírsággal sújtották.

Hogyan emelik a román vasut jóhírét a külföld előtt Érmihályfalván

Sinca vasuti pénztáros zsidóverést rendez a Magyarországra induló vonat előtt. A tövisi pénztáros sem szereti a zsidókat

(Cluj-Kolozsvár, március 4. Az Uj Kelet tud.) Március 29-én, Érmihályfalván, a román-magyar határállomáson az utasok csunya antiszemita epizódok voltak a tanú Weisz József, egy szatmári héber folyóirat kiadója, feleségével és gyermekével haza

akart utazni. A pénztárnál három jeget kért Sinca pénztárostól.

A jegyek hízítása előtt Weisz azt merete mondani hogy azt hiszi a pénztáros rosszul számolt.

Sinca pénztáros erre elfeledkezve a

DR. HERZL TIVADAR

ŐSÚJORSZÁG

(ALTNEULAND)

REGÉNY

HA AKARJÁTOK NEM MESE...

FORDITOTTA:
MÁRKUS ALADÁR

Ara füzve 120.- lej, díszkötésben 240.- lej.

Kapható az Uj Kelet könyvostályában.

Magyarországra induló vonatról, a jegyeket kéro többi utasról és különösen arról a rendeletről, amely kötelezővé teszi még a Sinca pénztáros urnak is, hogy az utasokkal szemben európeér módon kell viselkedni, — nekiugrott Weisz Józsefnek és

a portás, valamint a hordárok segítségével úgy őt, mint fiát jól elverték

Mikor aztán a derék vasutasok megelégtették, valahogy összeszedték a két szerencsétlen zsidót és bevitték a határ rendőrségre, ahol

Sinca pénztáros magából kikelve követelte Weisz József letartóztatását.

A kirendeltség vezetője azonban csak leigazoltatta az összevert embert és szabadon bocsájtotta.

Tudósítónk felekezett az állomás főnökét, hogy a botrányról fejtett jegyzőkönyvet is megnézzé. A főnök azonban semmit sem akart tudni a verekedésről, habár az egész jelenet alatt a peronon tartózkodott.

Igy emelik a román vasut presztizsét a határállomáson és így teljesítik a CFR-igazgatóság rendeleteit zsidókkal szemben Érmihályfalván, vagy legalább is

Sinca vasuti pénztáros így értelmetlen az európai, udvarias elbánást.

Nem ilyen drasztikus, de a zsidóiránti szeretettől szintén nem tulságosan áthatott eset játszódott le nemrég a tövisi vasuti állomáson. Az eset hőse ugyancsak a vasuti pénztáros. Egy nagyobb zsidó csoport, lakodalmi négy, Szamosujvárra készült egy ottani esküvőre. A társaság, hogy az esküvőről el ne késsen, elhatározta, hogy személyesen megváltott jegyéhez pótkjegyet kér a gyorsvonathoz. A pénztár előtt nagy volt a tolongás és ezért, hogy a pénztárnok helyzetét is megkönnyítsék a hattagu társaság az egyik fiatalembert bízta meg az összes jegyek megváltásával.

A pénztáráblaknál azonban egy kis baj történt. Alighanem az volt az oka, hogy a jegyet kéro fiatalember pájeszt viselt és erre való tekintettel a pénztáros nem volt hajlandó mind a hat jegyet kiadni, ugy, hogy három utas kénytelen volt jegy nélkül felszállni a gyorsra, amely időközben kiindult a tövisi állomásról. A saját hibájukon kívül, illetve a tövisi vasuti pénztárnok hibájából jegy nélkül maradt utasokat a kalauz természetesen magas bírsággal sújtotta.

Egész Európában újra havazik

A néhány szép tavaszi nap után tegnap váratlanul ismét téliesre fordult az időjárás. Kolozsváron a kora délutáni órákban hirtelen havazni kezdett és a hőmérséklet jelentékenyen esett. A havazás estefelé erősebb lett.

Ugyancsak havazásokat jelentenek az ország többi részéről. Bukovinában tegnap este nagy havazás volt, amely erős hideggel párosult. Husvét alatt is több ízben havazott, úgyhogy Dorisoara állomás közelében a villamosvonalat a hófúvás következtében el is akadt.

Galacnál a Duna veszedelmesen nő, tegnap is egy méterrel melkedett és így árvíz fenyeget. Vasluhiban már ki is öntött a víz és nagy károkat okozott. A Dnyeszter felől is fenyegető hírek érkeznek.

Bukarestben is ma reggel havazott.

Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóziája szerint nyomóan száraz és lassan javuló

időjárás várható.

Bécsből jelentik: Ma a kora délutáni órákban erős havazás indult meg az osztrák fővárosban, amely az esti órákban — kisebb szüneteket tartva — még mindig tart. Ideérkezett jelentések szerint Jozsozslávia több pontján erős havazások voltak és orkán pusztított. Tirolban a hőmérséklet — 10, Celsius alá szállott. Az Oriáshégyekben ma 60 cm. új hó esett és itt is mindenütt — 5 alatt van a hőmérő.

Budapesti telefonjelentésünk szerint a hűvös időjárás még mindig nem nyhült. Sőt ma reggel hat óra óta Budapesten is sűrű pelyhekben hull a hó.

Páris. Az országban több helyütt — 10 fok alá szállott a hőmérséklet. Belfortban és a svájci határszelen erős havazás indult meg, ugyszintén Németországban is.

Egy tizenhétéves gimnázista öngyilkos lett, mert szülei nem engedték politizálni

A munkanélküliség öngyilkosai. Szerelmi bánatukban az emberek már nem válnak meg az élettől

(Bécs, március 4. Az Uj Kelet tud.) Az osztrák fővárosban, amint az Uj Kelet már jelezte, az elmúlt napokban valóságos öngyilkossági hullám vonult végig. Huszonketten követtek el öngyilkosságot, amelyek közül érdekes háttérü esetek vannak.

Az egyik öngyilkos, aki mindössze tizenhat éves volt, Oszkár Summerer gimnáziumi tanuló gázzal ölte meg magát apja fodrászműhelyében. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a fiatalember azért lett öngyilkos, mert szülei elleneztek, hogy politikai egyesületekhez csatlakozzon. A tizenhat éves fiu ugyanis újabb időben teljesen elhanyagolta tanulmányait és állandóan politikai gyűléseken vett részt, főleg jobboldali egyesületeket látogatott és meggyőződéses híve volt a Heimweh-mozgalomnak. Apja több ízben figyelmeztette gimnázista fiát, hogy iparosember fia nem politizálhat, mert emiat elvesztheti vendégeit. A fiu meg is ígerte apjának, hogy többet nem fog résztvenni politikai mozgalmakban, azonban az utóbbi hetekben ismét sürin látták olyan helyeken, ahová az-

előtt is eljárt. Emiatt újabb összeüzeése volt a fiuak apjával és anyjával, akik kijelentették, hogy nem fogják támogatni tovább és sorsára bízzák. Ugy latszik, az összeveszés hatása alatt érlelődött meg a fiatalemberben a végzetes szándék és emiatt vált meg az élettől.

A legtöbb öngyilkosság mögött a munkanélküliség borzalmas réme húzódik meg. Munkások, akik évek óta nem tudtak elhelyezkedni és munkanélküli segélyből voltak kénytelenek tengetni életüket, inkább megváltak ettől az élettől, semhogy tovább von-szolják azt a nyomort, ami az ilyen élet velejárója.

Néhányan betegségük miatt kerestek az öngyilkosságban megváltást és ezek közül a legtöbb gyógyíthatatlan ideggyógyászati szenvedett. Szerelmi bánatere az öngyilkosságoknak alig van. Egy huszonkétéves hivatalknok, K. Vilma volt az egyetlen közöttük, aki egy beretvával felmetszette ereit. Azonban még idejében észrevették és kevés vérvesztéssel megmenekült a haláltól.

Az erők által demit Ba ünnepele levonta a dó diákok nepely, legteljese erre a kó nyomorg nyok súly ünnepe vo pély kien kiegészite rü győzke keresked A zsidó klasszis-j ható be a A zsidó volt: El már (Kis TE)—Ce I. (Somog TE)—Gr ler (Pés TK.), Gr Rosenfeld

A purit prologja rénc köz mérc mérc rison Gá és „Uj ta. Csillg után Re sport“ cí majd Gro figurázta diákok je pélyt, am induló hat tartó ban Sportszöv pedig a F sáttotta zsidó diák

A kolo szejevete zölt érte összejöv élénkebb társadal helyeslés me. A c zótti érin dó alkalmé mészetes mértékbe érzésének be vett s diumába jak ez a a társada zését. Er nye lesz lyítése, a mélyi ka letkezésé teket jele jésztésén szempont Haggibbo minden l

EGYESÜLETI ÉLET

Purim Padovában

Az erdélyi származású zsidó diákok által alakított padovai Akademiát Barisszia két napos programmal ünnepelte meg a purimot, amelybe belevonta a Padovában tanuló összes zsidó diákokat. Ugy az első napi sportinap, mint a purim-est és bankett a legteljesebb siker jegyében folyt le és erre a két napra sikerült elfeledtetni a nyomorgó zsidó diákoknak a tanulmányok súlyos gondját. Igaz, meleg zsidó ünnep volt ez a két nap. A sportünnepély kiemelkedő eseménye a Barisszia kiegészített futballcsapatjának győztes győzelme a veretlennek tartott olasz kereskedelmi főiskola csapata felett. A zsidó csapatban néhány jólismert klasszis-játékos szerepelt és ennek tudható be a fölényes 5:1 arányú győzelem. A zsidó csapat felállítása a következő volt: Elena (Hadassa Tripolis)—Fejd már (Kispesti AC)—Grosz III. (Ujpesti TE)—Ceisler (Gyöngyösi S. C.), Weisz I. (Somogyi profi) Ehrenthal (Ujpesti TE)—Grosz II. (Kisvárdai AC.), Weiler (Pécs—Baranya), Hafner (Makói TK.), Grosz I. (Barkochba, Szatmár), Rosenfeld (Haggibbor Kolozsvár).

A purim-estet Weinstein Gyula adon prólogja nyitotta meg, majd ünnepi formák között adoná avatja Fenichel Ferenc mérnökjelöltet, Feldmár Ernő roszon Giszkalay „Mesias Herodlja” és „Uj tavasz elé” című verseit szavalt. Csilla Jenő adon Megilat Eszterje után Rosenfeld—Weinstein „Purimi sport” című humoreszkje következett, majd Grosz Sándor adon 50 strófában figurázta ki a Padovában tanuló zsidó diákok jellegzetes alakjait. Az ünnepélyt, amely a Hatikva és a Barisszia-ünnep hangjai mellett ért véget reggelig tartó bankett követte. A sportpályát a Sportszövetség, az ünnepi dísztermet pedig a Fascista Főiskolások Köre biztosította rendelkezésre díjmentesen a zsidó diákoknak.

A kolozsvári helyicsoporthet összejövetelei. Tegnap számunkban közölt értesítésünk a helyi csoport heti összejövetelei tekintetében máris a legélénkebb visszhangra találtak a zsidó társadalom széles rétegeiben. Általános helyesléssel találkozott a felvetett eszmé. A cionista társadalom tagjai közötti érintkezés eddig a véletlenül adódó alkalmakra szorítkozott s így természetesen nem is mélyülhetett ki oly mértékben, mint ez a zsidó testvériség érzésének megfelelő lett volna. A tervbe vett s immár a megvalósulás stádiumába lépett összejövetelek biztosítják ez érzések intenzívebbé tételét s a társadalmi kapcsolatok szorosra fűzését. Ennek természetes következménye lesz a cionista érzés és tudás elmélyítése, az eszmeközöségén kívül személyi kapcsolatok és barátságok keletkezése, melyek megbecsülhetetlen értéket jelentenek a cionista eszme terjesztésének és állandóvá tételének szempontjából. Az összejövetelek a Haggibbor-klub helyiségében lesznek, minden hétfőn este 9 órai kezdettel.

Triumph cipőkben állandóan a divat legutolsó kreációit kaphatja!

A szászvárosi zsidó ifjúsági egyesületek március végén rendezték meg nagy purimi estélyüket, amelyen a város elitje nemzetiségre való tekintet nélkül nagyszámúban jelent meg. Az estély úgy erkölcsileg, mint anyagilag nagyszerűen sikerült, ami elsősorban dr. Löwy Béla, Szántó Sándor és Rubinstein Albert közreműködésének köszönhető. A mulattató műsor a cég arája című egyfelvonásos boházattal vette kezdetét, amelyben Tolnay Lili, Junger Olga, Jun-

ger Dezső, Abrahám Dezső, Májér Oszkár és Weisshaus László szerepeltek elismeréseméltó alakítással. A zsidó ifjúság szavalókórusa Abrahám Fridus előszavával, Morris Rosenfeld Zsidó Májusát adta elő frenetikus hatással. Nagy sikere volt az Ez Szászváros!... című revünek, amelyet az ifjúság tagjaiból összeállított jazz-band kísért. A szereplők közül ki kell emelnünk Farkas Rózsika két magántáncát, Stern Erzsébet és Farkas Rózsika duettjét, Farkas

Rózsika és Májér Oszkár duettjét, valamint a Farkas Rózsika által bemutatott görll-táncokat. Görllök voltak: Hoffmann F., Ferencz F., Kohn K., Löwy M., Löwy G. és Braun M. A jazz-zenekart Abrahám F. és Junger D. vezették. A revüben nagy tetszést aratott még Málnásy B. és Málnásy T., valamint a 4 éves Stern Tibi. Az estély tisztán jövedelmét részben a Keren Kajemet javára részben az ifjúsági Hitachdut-kultúr-álapra fordítják.

Három nagy panama ügyében folyik a vizsgálat

Lemondott a bukaresti községi tejüzem igazgatója. Befejeződött a külföldi nyomozás a gyógyszerpanama ügyében. Huszonhat vádlottja van a dâmbovitai petróleumpanamának

(Bucurest-Bukarest, március 4. Az Uj Kelet tud.) A bukaresti községi tejüzemnél nagy visszaélések jöttek nyomára. A vizsgálat során egyelőre kétmillió hiányt állapítottak meg. A vállalat igazgatója Ilea Radulescu képviselő beadta lemondását. A vizsgálat nagy eréllyel folyik.

A gyógyszerzállítási visszaélések ügyében 4 hétig szünetel a belföldi vizsgálat, mert Papadopol vizsgálóbíró

külföldön folytatta a nyomozást. A vizsgálóbíró Párisban, Berlinben és Bécsben kutató hatóságok közreműködésével, és igen fontos adatokat szerzett be a szállításokra vonatkozólag. A szállítócégek közül főként az INAG és a Davis et Herz cégek szerepét kívánták tisztázni. A nyomozást most ismét az országban folytatják.

A petróleumterületek elidegenítése

tárgyában Enescu vizsgálóbíró befejezte a vizsgálatot, amelynek iratai 31 hatalmas dossziét tesznek ki. Az ügy most az ilfovi ügyészség elé kerül, amely Ghica Jonescu főügyészt bízta meg a végleges vádirat elkészítésével. A vádlottak száma jelenleg 26, de lehetséges, hogy a végleges vádirat néhány jelenlegi vádlottal szemben nem emel vádat.

Hogyan történik meg a sziguranca leépítése

A városi szigurancahivatalok megszűnnek és csak a központi inspektorátusok maradnak meg

(Cluj-Kolozsvár, április 4. Az Uj Kelet tudósítójától.) A rendőrség átszervezéséről szóló törvényről közölt tegnap cikkünkben beszámoltunk arról is, hogy a sziguranca beolvasztják a rendőrségbe. Illetékes forrásból most igen érdekes részletekről értesülünk a sziguranca a rendőrségbe való beolvasztásával kapcsolatban, amelynek tulajdonképpen csupán az a célja, hogy a sziguranca burkoltabb formában szervezze meg és annak hatásköre a jövőben csak speciális ügyekre terjedjen ki.

A városi sziguranca teljesen megszűnik, ezzel szemben az ezekből szelektált apparátusok a rendőrprefekturák kebelében mint közbiztonsági osztályok fognak működni. A közbiztonsági osztályok élén specialisták fognak állani akik a rendőrprefekturától függetlenül dolgoznak és közvetlen felettesük az inspektorhelyettesek, illetve a vezérfelügyelő lesz. A jelenlegi szigurancafelügyelők helyett csupán összekötő szervek fognak működni, amelyek a rendőrprefekturák és a Kolozsváron

székelő sziguranca vezérfelügyelőség között fogja megteremteni a kapcsolatot. A vezérfelügyelőség egyébként közvetlenül fogja megadni a rendőrprefekturák kebelében működő közbiztonsági osztályoknak utasításait, amelyek politikai, kémszolgálati és speciális közbiztonsági ügyekre fognak irányulni.

A sziguranca jelenlegi formája így természetesen teljesen megváltozik és az mint a háboru előtti politikai rendőrség fogja betölteni helyét az ország közigazgatásában és közbiztonságában.

A román sajtó egyöntetűen lezártnak tekinti a Károly-ügyet

Manoilescu párisi utja semmi összefüggésben nincs a királykérdéssel

(Bucuresti-Bukarest, április 4. Az Uj Kelet tud.) Károly extrónörökös és Mária királyné franciaországi találkozásai még mindig a politikai élet és a közérdeklődés középpontjában állanak. A mai Adeverul megállapítása szerint a Károly-ügy eddig létezett és nem beszéltek róla. Most azonban, hogy már nem létezik, folyton csak erről beszélnek. Abszolút megbízható forrásra való hivatkozással a lap azt írja hogy a dînardî s saint-brici találkozások alkalmával Károly volt trónörökös hangszólította, hogy a romániai király-kérdést maga is lezárt ügynek tekinti, amelybe beletörődött már, mert látja hogy annak megváltoztatására semmi lehetőség nem áll fenn. A volt trónörökös állítólag csak a kormány ellen elégedetlenkedik, amely vezetőknek jellegű intézkedéseket fogantatott volna személyével kapcsolatban. A kormány azonban ezt a liberálisok által lanszírozott hírt cáfolja és legfeljebb néhány alantasabb rangú közeg tulbugozásáról lehet szó, ha csakugyan történtek vezetőknek intézkedések, amelyekről azonban a kormánynak nincsen tudomása.

A liberálisok is lezártnak tekintik a Károly-ügyet és Mária királynénak fiával való találkozásáról ok is tudtak. Volt azonban — írja az Adeverul —

még egy találkozás amelyről a liberálisok nem tudtak előzőleg és ezért idegesek is voltak. Ez a találkozás az emult nyáron történt, amikor Bratianu Vintila külföldön üdült és a kormányelnökséget ideiglenesen Duca belügyminiszter vette át. Károly főherceg ezalkalommal Miklós regensherceggel találkozott és amikor Duca erről tudomást szerzett, azonnal kihallgatásra sietett Mária királynéhoz és felpanaszolta, hogy a kormány nem tudott erről a találkozásról. A királynénak arra a felvilágosítására, hogy a találkozás tisztán családi jellegű volt, Duca azt a választ

adta, hogy Miklós hercegnek, mint a régenstanács tagjának, nem kellett volna a kormány tudta nélkül családi találkozásokat rendezni.

Manoilescunak állítólagos karlista komplottjáról, amelyet liberális körökből állított magának, Manoilescunak indiszkrécioja folytán kolportálnak, a bukaresti lapok majdnem egyöntetűen azt írják, hogy semmi alapja nincs Manoilescu csakugyan járt Párisban, de egészen más missziója volt, habár kormánykörökben ezt is kategórikusan megcáfolják.

Az egész város **HELLMANN-kenyeret** kér.
Az összes kereskedők **HELLMANN-kenyeret** ajánlanak,
de vigyázat!
mert csak az a valódi **Hellmann-kenyér**,
amelyiken rajta van az ilyen **buzakalász koszorus** jelvény.

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági
széleskörű napilapja.

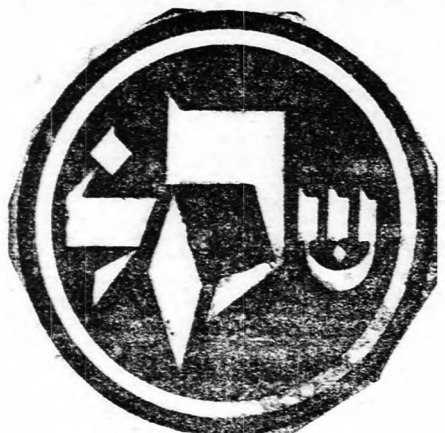
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.

Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.

Bukaresti szerkesztőség: Kasztner Rezső,
Str. Caroli 81.

Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a
törvényes megjelöléssel engedjük meg.

Megváltotta már

a sékelt?

— Ujra fellángolt Oroszországban az antiszemitizmus. Berlinből jelentik: Szovjetországban az antiszemitizmus újra fellángolt. Maga a szovjetsajtó is kénytelen megállapítani, hogy a zsidó gyűlölet hulláma nemcsak ellenforradalmi körökből indult ki, hanem főleg a kommunista ifjúsági szervezetekből. Moszkva vasmunkásnegyedében, Krasznaja Presznájában lakik a legradikálisabb proletáriátus és a zsidógyűlölet már itt is gyökeret vert. A kommunista ifjúság ebben a városrészben annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a zsidók váljanak ki a kommunista szakszervezetekből és külön szervezeteket alakítsanak. Kommunista ifjak antiszemita hecc-dalokat énekelték az utcán és zsidó elvárataikat állandóan zaklatják. A kommunista iskolákban csoportok alakulnak azzal a céllal, hogy a zsidókat szorítsák ki azokból a pozíciókból, amelyekbe őket a kommunista forradalom helyezte. Az orosz sajtó megállapítja, hogy az antiszemitizmus azokat a pártvezetéseket szerezte meg, amelyek most ellenzékben vannak.

— Mussolini találkozni fog Bethlen magyar miniszterelnökkel is. Párisból jelentik: Az Echo de Paris római távirata szerint a közel jövőben Rómában Bethlen István gróf és Mussolini találkozni fognak. A találkozástól politikai körökben igen sokat várnak. Grandi olasz külügyminiszter, aki európai körutján Tiranába érkezett, onnan Budapestre fog utazni, ahonnan Varsó felé folytatja útját.

— Edison filmszínház 1929. április 3-tól vetíti a szezon legnagyobb extra superfilmjét: A Habsburg-ház tragédiáját. Rudolf ifjúkor élete, házassága Stefánival, Rudolf vezénye Vetsera bárónővel, Stefánia öngyilkossága Mayerlingben, Vetsera, a mayerlingi tragédia. Erzsébet királyné meggyilkossága Genfben, Ferenc Ferdinánd meggyilkossága Sarajevóban, Károly trónörökös. A viágháború kitörése, Ferenc József halála. A forradalom kitörése Bécsben. Előadások kezdete 3, 6 és 9 órakor. Rendes helyárak.

— Román, angol, francia, német, olasz, szláv fordítások, levelek, kérvények, tudományos, irodalmi és közgazdasági cikkek. Másolások, sokszorosítások. Dr. Mandel fordítóiroda. Str. Memorandului 9.

LEGUJABB

Leégett Bukarestben az ország legnagyobb sörgyára

A kár több mint 50 millió lej. A késő éjjeli órákig még nem sikerült eloltani a borzalmas tüzet

Bukarestből jelenti tudósítónk a késő esti órákban: Ma este 8 órakor tűz ütött ki a Str. Izvoron levő „Gib” sörgyár egyik épületében. A hatalmas gyár különböző termeiben elhelyezett szénsavas ciszternák sorra felrobbantak és ennek következtében a tűz rohamosan az egész épületkomplexumra átterjedt.

A helyszínre kivonult a fővárosi tűzoltóság teljes készülsége amely azonban éjjeli 11 óráig még nem volt képes

legnagyobb erőfeszítése ellenére sem megakadályozni a tűz továbbterjedését.

A lángok borzalmas pusztítást végeztek a gyár összes helyiségeiben, valamint a raktárakban és félelmetesen világították be az egész fővárost. Százerekre rugó tömeg nézi az oltási munkálatokat.

A sörgyár kára ezideig meghaladja az 50 millió lejt.

— Weygand tábornok lesz Foch marsall utódja. Londonból jelentik: A Daily Mail úgy értesül, hogy az elhunyt Foch tábornagy helyébe Weygand tábornokot nevezik ki Franciaország marsalljává. Politikai és katonai körökben helyeslik a választást.

— Eljegyzés. Berger Mancsi Florestii és Feuerstein Kálmán notar Dárja jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Misu Kaufmann és Bergfeld Rifkus Dés, jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

— A Garabonciás illusztrált élelapp legújabb száma valóságos szenzációja a hétnek. Ötletes művészi karikatúrái Ben Amy briliáns írása (Az asszony hazudik), Bölcs Náthán ellenállhatatlan humorja, a Rádióhírek maró szatírája, Emánczy Pálné a világpolitikában c. rovat pompás pikantériája és a páratlanul gazdag és eredeti vicccanyag a nyugati vicclapok nivójára emelik a Garabonciást, amelynek előfizetési ára fél évre 80 lej, egész évre 140 lej. Kiadóhivatal: Str. Saguna 8. Példányoként minden tőzsdében és lapárusnál 6 lejért kapható.

— A KAC északi társaskirándulása. A Kolozsvári Atletikai Klub ezidén Svéd-, Norvégiába, a Fjordokhoz rendez társas kirándulást, megtekintve Berlint, Kopenhágát, Stockholmot, Oslót, Bergent és Hamburgot. Indulás július 13-án három heti időtartamra. Részvételi díj 17,000 lej, mely összegben vasút, hajó, szálloda, utlevél, vízum díja foglaltatik benne. Részletes programot választékosan ellenében, a Clubul Athletic din Cluj (Str. Cogalniceanu No 7.) adott címre megküld.

— Foch tábornagy utolsó névalírása Párisból jelentik: Az Intransigeant közlése szerint Foch tábornagy utolsó névalírása azon a javaslaton szerepel amelyet a tábornagy Paderevszki volt lengyel köztársasági elnök becsületrenddel leendő kitüntetésében terjesztett elő a francia kormányhoz. Paderevszki alk. egyúttal világhírű zongoraművész is, Franciaország területén megtartott hangversenyek jövedelmét, több mint 2 millió frankot, a hadiözvegyek segítőegyesületének bocsátotta rendelkezésére. Francia politikai körökben bizonyosra veszik Paderevszki kitüntetését.

— Moszkva beszünteti az angolelles agitációt. Londonból jelentik. A Daily Mail úgy értesül oroszországi levelezőitől, hogy G. P. U. titkos rendeletet kapott, hogy az angolelles agitációt szüntesse be. Egyúttal a szovjet kormány közvetlen befolyása alatt álló orosz sajtót is utasították, hogy ne közöljön olyan cikkeket, amelyek Angolszlovákiát támadják. Ezek a jelenségek az orosz külpolitika jelentős fordulatról beszélnek és az angol sajtó élesen figyelni a fejleményeket, melyek rövidesen oda vezethetnek hogy a két ország újból felveszi a gazdasági kapcsolatot.

— A szibériai iskolákban vasárnap helyett szerda lesz ezentúl a szünnap. Párisból jelentik: A lapok moszkvai tudósítás alapján azt írják, hogy a szibériai iskolák tanszemélyzete elhatározta, hogy ezentúl vasárnap helyett a szerdát engedélyezik a tanulóknak iskolai szünnapnak. Szerda volt a forradalom kitörésének napja s ennek emlékére szerdán fognak szünnapot tartani az orosz iskolák. A népbiztosok tanácsa felkarolta az akciót s követésére méltó példának állította oda a szibériai tanszemélyzetet a szibériai munkásság elé.

Védjétek meg magatokat Panilavin-pasztillák által a légzervek most oly gyakori betegségei ellen. Aki naponta néhányat szájában elolvadnia hagy, az nem kap sem köhögést, sem torokgyulladás, sem gripét. Kaphatók gyógyszerárakban és drogériákban.

— Továbbra is kedvezményes vízummal lehet Magyarországra utazni. Az idegenforgalom fellendítése érdekében tevékenykedő Duna Szövetség által kibocsátott igazolványok alapján az egész 1929 év folyamán vízum nélkül lehet átlépni a magyar határt és a vízumot utólagosan féláron lehet Budapesten megszerezni. Az igazolványok alapján egy a bukaresti, mint a kolozsvári magyar konzulátusnál a vízumot előre is meg lehet szerezni ugyancsak féláron. Ha valaki nem Budapestre, hanem Magyarországra más helyre utazik és a vízumot nem szerezte be előre, úgy utlevélét az igazolvánnyal együtt postán küldheti be a Duna Szövetségnek, mely a vízumot az utlevélre megszerzi és az utlevél tulajdonosának postán visszaküldi. A kedvezmények igénybevételére jogosító igazolvány ára 130 lej és beszerezhető lapunk kiadóhivatalában. Az igazolványt annak ára és 11 lej portóköltség beküldése ellenében a kiadóhivatal postán is elküldi.

Uj könyvek (Szépirodalom)

Arlen: Ifjú szerelmesek	Ára 204 lel
Benedek Marcell: Hamlet tanár ur	108 .
Anet Claude: A tulsó parton	153 .
Cherbuliez: Holdens Meta	102 .
Delmont: Város a tenger alatt	190 .
Dekobra: Guruló Vénusz	136 .
Erdős René: Pandy György ifjúsága	204 .
Roland Dorgeles: A szent Louis Hemon: Az ökölvívó	187 .
Locke: Uri csavargó	136 .
Mathersy Helén („Jön a rozson át” szerzője): Győzelmes Vénusz	170 .
Courths Mahler: Szind Dóra	25 .
Oppenheim: Kalandorok és milliárdosok	68 .
Romain Rolland: Mahatma Gandhi	25 .
Sásdi Sándor: Hanna nagy utja	102 .
Sardou Victoria: Teodora	119 .
Strindberg: Az apa; Pajtások; Julia kisasszony	102 .
Wassermann: A lángész	156 .
	255 .

Uj utakon

Markovics Rodion: Szibériai garnizon	Ára 160 lel
Paleologue: Eugenia császárnő vallomásai	160 .
Benoit: Szerelmes elleneségek	160 .

Szép Ernő: Jó nő. (Legújabb költemények). Ára 102 lel.

Dosztojevszkij özvegyének emlékiratai

A legérdekesebb regénnyel vette kezdetét ezek az írások, amelyekben a nagy orosz író felesége feltárja előttünk Dosztojevszkij mindennapi életét, iróli műhelyét és mindent, ami a költő rajongóit érdekelheti. Ára két kötetben 408 lel.

Wallace: Erőszak	Ára 221 lel
Wallace: A dilettáns gonosztevő	153 .
Wallace: A halál angyala	163 .

Gárdonyi Géza műveinek gyűjteményes kiadása:

Dávidkáné	Ára 136 lel
Falusi veretek	136 .
Pöbolyék	136 .
Por	102 .
Fehér Anna	102 .

Palle: 44 nap alatt a föld körül. (Egy cserkészifjú utazása). Ára 136 lel.

Népszerű tudományos művek:

Mi a Rádió	Ára 20 lel
Reaan: Evangelium	289 .
Akeresztényegyház	272 .
Mencken: A nők védelmében. (Házasság, szerelem stb. előítéletmentes vizsgálása ez a szüpporkázóan ötletes könyv). Ára füzve 149, kötve 204 lel.	
Raul France: Az örök erdő. (Vonzó erdei séták kapcsán az ember és társadalom örök problémáját világítja meg a világhírű tudós). Ára 170 lel.	

Molnár Antal legújabb zenekönyvei:
Zenekultúra — Ára 187 lel
Jazz-band — 119 .

Schidlof: Spanyol nyelvtan	Ára 272 lel
Lingua: Spanyol-magyar szótár	122 .
Complet spanyol szótár	272 .

Kaphatók az Uj Kelet könyvosztályában.

(Bucur)
Uj Kelet
vényt kés
bályozásá
hisok is r
törvényt.
Bratians
Netta do
zást válto
levették
zació és
megkönny
aktualitás
riumban
első rom
sén.
Az uj
kalatai m
umban ju
térium m
szág nagy

Az

Az

Az

(Cluj) K
let tud.)
tük a köz
mánynak,
latügyi v
latkivitel
lyozásáról
nek kérdé
bi részbe
mutat ar

csak az
lesztésé
szaszere
egy-két
Utmuta
szlovákia
Románi
tőja és k
csak 6 m
ten a cesl
értékű al

DEV

Zürich
New York
London
Páris
Milano
Prága
Budapest
Belgrád
Bukarest
Varsó
Bécs
Berlin

Közgazdaság

A pénzügyminisztérium javaslattételre szolgáltatta fel a vezető intézeteket az új banktörvény tekintetében

A készülő javaslat irányelveit is leszögezi körlevelében a kormány

(Bucuresti-Bukarest, március 4. Az Uj Kelet tud.) Elsőnek adott hírt az Uj Kelet arról, hogy a kormány törvényt készít elő a bankügyletek szabályozásáról. Mint ismeretes, a liberálisok is meg akarták csinálni a banktörvényt, de az a tervezet, amelyet Bratianu Vintila utasítására Gheron Netta dolgozott ki, általános tiltakozást váltott ki és így az egész kérdést levették a napirendről. A lejtábilizáció és a külföldi tőke bevonulásának megkönnyítése után ez a kérdés ismét aktualitást nyert és a pénzügyminisztériumban már hetek óta dolgoznak az első román banktörvény előkészítésén.

Az új banktörvény előkészítési munkálatai már olyan előrehaladott stádiumban jutottak, hogy a pénzügyminisztérium ma körlevelet intézett az ország nagyobb bankjaihoz, amelyben

kéri, terjesszék elő észrevételeiket és javaslataikat arról, hogy milyen legyen az új banktörvény, amelyet a kormány rövidesen a parlament elé akar terjeszteni. A pénzügyminisztérium körlevele nagy vonásokban már vázolja is a hivatalos tényezők főbb szempontjait. Eszerint a banktörvény minden új bank alakulásánál, illetve bejegyzésénél követelni fogja annak bizonyítását, hogy az alaptőkét teljes összegében befizették.

Egy másik igen fontos rendelkezése a törvénynek az lesz, hogy bármilyen bank betétállománya az intézet fennállásának egész ideje alatt arányban kell álljon az alaptökével. Speciális diszpozíciókat fog tartalmazni a törvény a pénzügyintézetek igazgatóságának összeállítására vonatkozólag, egyben precízíteni fogja az igazgatósági tagok egyéni felelősségének kérdését is.

Az állattenyésztés racionális fejlesztésével kell a kivittelt fokozni

Ionescu állatügyi vezérigazgató érdekes megállapításai az állati termékek exportlehetőségeiről

(Cluj-Kolozsvár, április 4. Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban megkezdődött a közlést annak az érdekes tanulmányának, amelyet Ionescu-Braila állatügyi vezérigazgató tett közzé az állatkivitel visszafejlődésének megakadályozásáról, illetve az export fejlesztésének kérdéséről. Tanulmányának további részében Ionescu vezérigazgató rámutat arra, hogy

csak az állattenyésztés racionális fejlesztésével lesz képes Románia visszaszerezni azt a pozíciót, amelyet egy-két évvel ezelőtt is még elfoglalt ezen a téren.

Utmutatásul felhossa Dánia és Csehszlovákia példáját.

Romániának 16 millió hektárnyi szántója és legelője van, Csehszlovákiának csak 6 millió hektárja és ezen a területen a cseheknek 1925-ben 46 milliárd lej értékű állattenyésztésük volt. Dánia, a

mely kiterjedésben hétszer kisebb, mint Románia, évente 15 milliárd lej értékű állatállatot és állati terméket exportál. Ami azt jelenti,

ha Dánia oly nagy területtel rendelkezne, mint mi, 100 milliárd lej értékű állatexportot bonyolítana le minden évben.

holott Romániának ezirányú kivitele csak 6 milliárdot tesz ki. Dániának más félmillió tehene van és 130 millió kilogram vajjal exportál évente, 17 millió tyukja van és 600 millió darab tojást ad el külföldre. Romániának 2 millió tehene van és 40 millió tyukja, de csak 90 ezer kiló vajjal és mintegy 200 millió tojást exportál évenként. Más szóval Dánia minden egyes tehén után évente közel 100 kiló vajjal ad el, míg Románia csak 50 gramot.

Ha csak ebben a két cikkben, a vaj-

ban és tojásban sikerülne jobb termelést elérnünk, úgy minőségileg, mint mennyiségileg, ebből óriási előny hárnulna nemcsak gazdasági életünkre, hanem a falusi lakosságra is. Ha minden egyes tehén után csak 20 kilóval több vajat tudnának termelni, ez évente 4-5 milliárddal több bevételt jelentene, míg ha minden tyúk után 20 tojással többet tudnának kapni, ez közel 2 milliárd lejes többletet jelentene, vagyis

a két termékkel évente 6 milliárd lejjel több pénz folyna be külföldről az országba, ami megfelel az egész petroleumexport egyévi értékének.

A termelés fokozása érdekében nemcsak a gabonatermesztést kell intenzívebbé tenni, hanem a racionális állattenyésztést is, amelyet a mai kisbirtokrendszer mellett kitűnően meg lehetne valószínűsíteni.

A dési Kishitelbank közgyűlése. Tudósítónk jelenti: Vasárnap délelőtt tartotta meg a dési Kishitelbank és Takarékpénztár Rt. mérlegmegállapító igazgatósági ülését Friedman Izsák elnöke alatt. Az 1928. évről szóló mérleg adatainak összeállítását követően az igazgatóság elhatározta, hogy a bank közgyűlését április 24-én délelőtt kilenc órákor fogja megtartani a zsidó iskola helyiségében.

Tizennégymillió 400 ezer lejért eladták a kolozsvári Metropol-palotát. Tegnap jött létre a végleges adás-vételi szerződés Blau Béla, a kolozsvári Kuria és Ullmann cég betálgia, jelenleg bádeni lakos és az erdélyi református egyházkerület nyugdíj-alapja között a Ferdinánd király-ut 34. szám alatti Metropol bérpalottra vonatkozólag. A hatalmas épületkomplexumot 14 millió 400 ezer lejért vette meg a református egyházkerület nyugdíjalapja, amely ezzel a befektetéssel egy rendszeres biztos jövedelmet kíván a nyugdíjalapnak biztosítani. A Blau Béla és az Egyház közötti adás-vételi szerződés egyike az utóbbi évek legjelentősebb ingatlan tranzakcióinak Kolozsváron.

Ajánlunk elsőrendű
 50 literen felüli, valamint vagontelekbeni mennyiségben a legolcsóbb árakban espedig: **Magurai fajborok, rizling, király-leányka, muskotály, szeremi zöld, fourmind stb. la. asztali borok és óborok is minden minőségben.**
 Megrendeléseket: **Fraji Fejger Testvérek** céghez **Simleul-Silvaniei** kérjük.

TÖZSDE

A piac változatlan

DEVIZÁK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárjat						
Zürich				49225	3242	11040	13696	64965	1924
Newyork		51980	5197750	2559	16815	57380	71175	387620	
London		252250	252200	12417	81750	278425	345450	16388	48575
Páris		203120	203125		6900	224150	278175	13195	39087
Milano		272600	272000	13390	88175	300300	3726	17678	52337
Prága		153880	153825		48875	169950	210812		23625
Budapest		906900	905900		2936		1239850	58840	
Beograd		91250	91250		296	100750	125025	592850	176
Bukarest		34050	30875	1520		34050	42262	2905	60
Varsó		5836	5830		1915	643500	7978	37860	
Bécs		7306	7304		2360	806375		47480	
Berlin		1232250	12320		3999	1360750	16880	806995	

Száz lej árfolyama: Zürich (zárlat) 30875, Páris 1520 Budapest 34050, Bécs 42262, Prága 2005

VAJ- és PERGAMEN

papír Lopagonál Kvár. Kérjen ajánlatot.

Rádió műsor

Idő: közép-európai

Péntek, április 5. — Budapest, 9.15 Hangverseny (Ének, gordonka, zongora); 12.05: Cigányzene; 17.10: Palásthy László két novelláját olvassa fel; 17.40: Eugen Stepat orosz balalaika zenekarának hangv.; 18.55: A m. kir. Operaház előadása. Farsangi lakodalom. Utána kb. 22.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Utána gramofonhangverseny. — Bécs, 16: Hangverseny; 19.30: Händel: Saul oratoriuának előadása. Utána jazz-zene. — 5 G. B. Daventry, 16: Hawai gitárhangverseny; 20: Rispañ Goodaree (alt) és Francis Russel (tenor) hangv. 22.15: Táncczene. — Kattowitz, 16: Gramofonzene; 17.55: Hangverseny; 20.15 Szimfónikus hangv. — 2. L. O. London 15: Bergitte Blackstadt (alt) és James Donovan (saxofon) hangv. 20: Owen Knight (sopran) és V. Hety-Hutchinson (zongora) hangv. — Nápoly, 17: D. Nardi (sopran) hangv.; 21.02: Egy opera közv. — Róma, 13: Rádió-trió; 20.45: Egy opera közv.

Szombat, április 6. — Budapest, 9.15 Zenekari hangverseny. Szünetben hírek; 12.05: Rádió trió; 16: Dr. Csabai Jenő két novelláját olvassa fel; 17.40: Schrammel-zene; 18.30: A cigányzenész egyesület monstre hangversenye, 19.30: Tihanyi Vilna és Rösler Endre operaénekesek hangv.; 20.30: A Kötányi nővérek háromzongorás hangversenye; 21.30: Gergely István felolvasása: Híres interjúk kulisszái mögött; 22: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, sporteredmények; 22.25. Zenekari hangverseny. — Bécs, 16: Hangverseny, Roderich Bass közreműködésével; 17.50: Zeneakadémia, Pataky Lilly, Holzer Agatha közreműködésével; 19.30 Közv. a bécsi városi operaházból. — Utána hangverseny. — Brinn, 14.45: Gertrude O'Brien és Leo Meneirt operaénekesek hangv. 19.15: Operettelőadás. — 5 G. B. Daventry, 15.30: Burton Harper (bariton) és Miranda Lugden (sopran) hangv. 16.30: Táncczene; 18.45: Dorothy Whybrow (sopran) és Treilor Glyn (tenor) hangv. 21: Szimfónikus hangv. — Köln, 13.05: Hangverseny; 17.45: Délutáni hangv. 20: Vidám est; 23: Táncczene. — Milano, 16.30: Hangverseny; 17.20: Gyermekkarének; 20.30: Verdi: Luisa Miller c. operájának közv. — Nápoly, 17: M. Monti (sopran) hangv. 20.45: Egy opera közv. a San-Carlo színházból. — Stuttgart, 16.35: Táncczene; 19.45: Mozart-est: Così fan tutte vigoperájának előadása. Utána Táncczene.

Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazán jótéteménynek bizonyult. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Ahol Afrika kezdődik

Irta: ARNOLD HÖLLRIEGEL

Khartumban vasárnap délután az állatkertben katonazene szól. Ennek így kell lennie, mert hiszen az unalmas vasárnap délután a polgárnak is el kell mennie valahová. De már maga az a tény, hogy Khartumban állatkert van, ez a civilizációnak és finomságnak kétségtelen jele és egészen különös hogy az ember Súdánban van és belepő díjat kell fizetnie, hogy élő sakált láthasson. Kicsiny néger ifjak Omdurmanból és Khartum északi részéből származó benszülöttek összegyűltek az állatkert fala előtt és várják, hogy valaki két piasztert adjon nekik, hogy bemehessenek. Persze nem is sejtik, hogy Európában nemcsak, hogy fizetniük nem kellene, hanem nekik fizetnének, ha ott lennének az állatkertben.

A khartumi állatkertben vannak kaktusok és kettecek, délszaki madarakkal, leopárdokkal és oroszlánokkal, úgy látszik tisztára csak azért, hogy a gazelláknak kárörömet okozzanak. Voltaképpen az egész állatkert nem egyéb egy darab Afrikánál és nagyon sok afrikai állat egészen szabadon sétál: marabu golyák és gazellák és kopt gyermekek. Nagy fákat lát az ember, a fákon csodálatos madarakat, nagyokat, kicsinyeket, a madár-világnak oly tarkaságát, amilyent sehol a világon nem tapasztal az ember.

Legszébb állatok a gazellák. De nagyon érdekesek a marabu golyák, amelyek komolyan, szinte mélabusan ségítgatnak a fűben és nyilván valami expresszionista költeményt költenek, annyira el vannak önmagukba mélyedve. Ellentétjük a gazellák, amelyek különböző fajtái sétálnak erre: Izabella-gazellák, Dorkas-gazellák, Mongalla-gazellák és kitudja még milyen nevek? Vannak Ariel-gazellák, kedvesek, finomak.

A gazellákat dohánnyal etetik, ezt hibáztatom. Egy délelőtt ülök az állatkertben, rajtam kívül senki sem volt ott, mire hozzám jött egy Ariel-gazella és megnézte, mi van a zsebemben. A zsebemben dohányszacskó volt, a gazella szépen kiemelte és megette. Ilyesmi csak köznapi történetek, vasárnap délután öt és hét óráközött katonazene látszik, az első angol Stafförds-shire ezred első zászlóaljának zenekara. Khaki ruhában fehér tányérsapkában. Nagyon hangosan kell muzsikálniuk, hogy túlharsogják a fákon ülő madarak énekét. Ilyenkor sokan vannak és a gazellák nem bizalmaskodnak az emberrel.

Egy hatalmas szentjánoskenyér fa árnyékában apró székek állanak. Nagy darab néger, (néhátóságtejes léptekkel feketekávéhoz, vagy limonádé-pezsogót. A kávé a világ legjobb kávéja, amit fehérkés abesszíniai babkávéból készítenek. Ott ülnek az örmény asszonyok, a kopt nők, a romániai zsidó nők világos tolettben és inkább limonádét isznak; mert erről azt hiszik, hogy európaibb.

Mondom, mialatt a zenekar játszik, a kioszkban köröskörül gazellák állnak és feketeszemű fehérruhás bébik. A gazellák, mintha valami varázs szótanáztanát ők, mind odatűlekednek a mu-

szikához és legzisebben bedugnák fejüket a nagydobba, annyira szeretik a zenét.

Khartumból vasúttal dél-felé utazom az állomásig, amíg a vonat végül lomására nem érünk. Innen valami autófélével, valami utifélen tovább jutottam, amíg el nem értem Delm-el-Amarat, ahol szabad majmok élnek a fákon. Az erdő nem az, amit őserdőnek mondanak általában, nincsenek dúdus tömegekben liánok és orchideák, csak akác van de valami különös fajta, dus lombokkal, alatta pedig zsíros, zöld bokrok, széles levelekkel, mint ha elefántfülekké lennének, nagy gyümölcsrel, amelyek dínyének látszanak, az ember azt hinné, tele van nedvvel, de ha megnézzük csak levegő van benne és rengeteg bogár. Az ember körülzárja a közelben egy folyó folyik, krokodilokat lehet látni a vízben és a víz mellett. Ibist is. Mennyi állat és mégis micsoda borzalmasan magányos csend. Ime, itt kezdődik Afrika!

A szolgám azt mondja, menjünk tovább! Megyünk a süribb akácokba, itt azután meglátjuk a majmokat: a legnagyobbja olyan, mint egy négyszögletes emberi gyermek. Tornáznak, hancuroznak, százával látni őket, ahogy itt a szabadban élnek világukat.

— Itt ritkán vadásznak rájuk — szolt a dragomán — itt nem esznek majomhúst. Csak némelykor elfogják őket. Ugy fogják el — folytatta halálos komolysággal — hogy az ember egy edényt amit meriszával telt meg lehelyez a fa alá. Merisza egy szudáni sör, ami kukoricából készül. A majom jön, leissza magát és másnap reggel még ittasan hever. Ahogy hever, az ember egyszerűen felveszi és már fogoly lett.

Innen tovább megyünk a favágókhoz. Nagy kedvem volt megkérdeznem a favágóktól amit Dumas Sándor mondott, aki négerektől származott, a négerekről, igaz-e, hogy a majmok valami négerfajta és csak azért nem beszélnek, mert annál, hogy beszéljenek, sokkal okosabbak. Tudják hogy ha beszélni tudnának, akkor dolgozniük kellene. De nem kérdeztem tőlük, mert nem akartam megbántani az érzékenységüket.

— Kérdezze meg tőlük, fognak-e fogni nekem egy majmot.

— Igen, kedves uram, bizonyára még ezen a héten!

— Merisza sörrel?

— Dehogy, jó uram, ezek inkább kiisszák a sört! Ezek hurokkal fogják a majmokat.

A nap lealkonyodott, levetttem a tro-pikus sisakot a fejemről és azt mondtam vezetőknek, menjünk vissza Khartumba. Elegem volt Afrikából.

Pár nap múlva megjelenik!

Zsidó dalok

Eisikovits Miksa szerzeményei

Előjegyezhető az „UJ KELET” könyvosztályában.

Színház - Művészet

A Magyar Színház műsora:

Péntek: Párisi divat. (Király Ernő vendégjátéka. Napi bérlet 33. szám B. Ssz.: 326.)

Szombat d. u. 4-kor: Luxemburg grófja. (Király Ernő vendégjátéka. Leszállított helyárrakkal. Ssz.: 327.)

Szombaton este fél 9-kor: Yest (Operette-ujdonság, először. A párisi színházi évad legbrilliansabb és legszenzációsabb sikerű operette-ujdonsága. Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Kun Magdával, Solyom Gyözővel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral, Leóvey Leóval, Selmeszi Mihállyal. Premiére bérlet 33. sz. C. Ssz.: 330.)

Vasárnap d. u. fél 4-kor: Iglói diákok. (Király Ernő vendégjátéka. Leszállított helyárrakkal. Ssz.: 329.)

Vasárnap este fél 7-kor: Aranyhatyú. (Király Ernő bucsufülfülfése. Napi bérlet 33. sz. C. Ssz.: 330.)

Vasárnap este: Román előadás. (Ssz.: 331.)

Hétfő: Yest (Operette-ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 34. sz. A. Ssz.: 332.)

Kedd: Yest (3-adszor. Napi bérlet 34. sz. B. Ssz.: 333.)

Szerda: Yest (4-edszor. Napi bérlet 34. sz. C. Ssz.: 334.)

A Magyar Színház mozi-műsora:

Pénteken 4-kor és 6-kor: Veszélyes pillanatok és Miss Európa.

Vasárnap április 7-én d. e. 11-kor: A fehér néger. Kacagató burleszk 7 felvonásban. És a legújabb világjurnal. Helyárrak: 15 és 10 lej.

A Nemzeti Színház és a Román Opera heti műsora:

Péntek: Lakmé. Gh. Florescu fellépésével.

Szombat: A biboros.

Vasárnap délután: Az elveszett levél. Vasárnap este: Zsidó Gh. Florescu fellépésével.

Hétfő szöktetés a szerájból Baranyai Jolán vendégjátékával.

Kedd: Károly néneje. Vigjáték — bemutató.

Szerda: Lohengrin. Veturia Ghibu aszszonyoknak és Snejima bukaresti énekesnőnek fellépésével, Adrian Dan Cirtiuval a címszerepben.

Csütörtök: Hét eladó leány.

Péntek: Isi király. Opera-bemutató Lya Poppal, Róza Annával, Adrian Dan Cirtiu.

Szombat: Károly néneje.

Vasárnap délután: Szöktetés a szerájból.

Vasárnap este: Az elveszett levél.

Hétfő: Alarcosbál. (Olesó helyárrakkal.)

Kedd: A vázsló. Dráma-bemutató.

A színházi iroda közleményei:

Ma este legjobb szerepében a Párisi divatban lép fel Király Ernő. Tegnap este kezdte meg páratlan óvációk lelkes ünneplések közepette Király Ernő pár napig tartó vendégjátékát. Ma este a Párisi divatban lép fel a legnépszerűbb énekes bonvivant. Ez legkedvesebb szerepe, ebben aratta Budapesten legnagyobb sikerét. Holnap (szombaton) délután 4 órakor a Luxemburg krófia kerül színre mérsékelt helyárrakkal, a címszerepben Király Ernővel. Vasárnap pedig kétszer játszik Király Ernő: délután fél 4 órakor az Iglói diákokban (mérsékelt helyárrakkal) s este fél 7 órakor az Aranyhatyúban lép fel. Ez lesz a bucsufülfülfése Király Ernőnek.

A jövő hét nagy filmesodája: Halálcsók — Raquel Mellerrel. Hétfőn kezdik vetíteni a Magyar Színházban az európai és amerikai filmszínházak leghatalmasabb remekét, a Halálcsókot, a főszerepben Raquel Mellerrel. Naponként csak két előadásban mutatják be a Halálcsókot. Délután 4 és 6 órakor.

Yes! Lázás kíváncsiság és felfokozott érdeklődés várja a holnap esti operette premiért. A Yest fogják bemutatni, a melynél vidámabb, élágódóbb, szebbzenéjű operette-ujdonság évek óta nem szerepelt az európai színházak műsorán. A Yes Párisnak igazi szenzációja volt, mindenki a Yes ragyogó ötleteiről, azellemességéről, finom pikantériájáról beszélt s mindenki a Yes slágerszámaikat dudolta. A Yes különben tartja az európai rekordot: 1000 előadást ért meg Párisban. A Yestöt a színház az idei évad nagy bombasikerét várja. A Yes tellivér párisi operette, merész és székimondó, de azért seholsem lépi át a jóízű határát. A Yes szombaton először, hétfőn másodsor, kedden harmadszor s negyedszor kerül színre.

A Halálcsók előadását alkalmával nem emelik a helyárrakat. A Halálcsók a filmjáték legnagyobb csodája s bár megszerzése fantasztikus áldozatokkal járt, mert a Párisban díja minden eddigi mértékét felülmúlt, a Magyar Színház tekintetbe veszi a mostani nehéz gazdasági helyzetet s a Halálcsók előadásait alkalmával sem emeli helyárait. Tehát 30 lej lesz a legdrágább jegy a Halálcsók előadásainál is.

Vasárnap délelőtt 11 órakor: Mizimatiné 15 és 10 lejes helyárrakkal: Fehér néger. A vasárnap délelőtti mozimatinének változatos, nagyszerű, kacagató műsora lesz: a Fehér néger című 7 felvonásos burleszk mellett pompás kíséreműsorban fognak gyönyörködni a gyermek.

Jön a Csikágói hercegnő. Hetek óta folynak a színpadi előkészületek Kálmán Imre csodálatos szép, új operettjéből, a Csikágói hercegnőből.

Hotel imperial után — Halálcsók. A Hotel Imperial óriási sikere még fokozódni fog a Halálcsók előadásai alkalmával. A Halálcsók című filmesodát mindenki meg fogja nézni a Magyar Színházban. Főszereplő: Raquel Meller.

Rádiózik? Jár operába?

akkor nem nélkülözheti a legújabb Operaismertetőt

Az opera és zeneirodalom remekműveit kimerítően ismerteti és nagyszámú kottapéldánnyal illusztrálja.

Eddig megjelent:

Gounod: Faust	ára 34.—
Wagner: Lohengrin	„ 34.—
Bizet: Carmen	„ 34.—
Verdi: Aida	„ 34.—
Puccini: Turandot	„ 34.—
Erkel: Bánk bán	„ 34.—
Mozart: Figaro lakodalma	„ 68.—
Poldini: Farsangi lakodalom	„ 34.—
Leoncavallo: Bajazzók	„ 34.—
Thomas: Mignon	„ 34.—
Erkel: Hunyadi László	„ 34.—
Puccini: Tosca	„ 34.—

Kaphatók az UJ KELET könyvosztályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Állatkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apóhirdetések díja előre fizetendő jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellékelve van. Eljegyzési díj 250 lej.

Szoba-konyha és egy 54 m² területű helyiség kiadó. Zápolya-utca 8.

Kiadó egy szép nagy parkettes utcai szoba, esetleg irodahelyiségnek is, bútorral vagy bútoroztatlanul április 15-rc. Eötvös-utca 12. emelet.

Barzel

fierarie - vasúzet

CLUJ

(Kolozsvar) P. M. Viteazul 13. szám.

Telefon 10 43